

Pohyb jako dění

Pro Aristotela měl „pohyb“ mnoho podob, zdaleka nebyl omezen na tzv. místní pohyb. Nicméně zejména pod vlivem řeckého a pak římského atomismu se všechny ostatní formy pohybu začaly ocitát v marginálním postavení, případně byly vůbec popřeny. To musíme mít na paměti, když budeme dnes uvažovat o povaze pohybu resp. nejrůznějších pohybů. Pohyb a to, co se pohybuje, je zásadně totéž, tj. nepohybuje se něco, co je samo bez pohybu, nýbrž pohyb je samo pohybující se něco. Předpoklad, že to, co se pohybuje, je něco odlišného od samotného pohybu, je pouhým předsudkem, vyvolaným nejspíš onou výhradní soustředěností na pohyb tzv. místní, který je však ve skutečnosti výjimkou (a navíc jen konstruovanou v podobě modelu). Ve skutečnosti žádný pohyb není pouze místní, ale vždy je ve větší nebo menší míře, ale nerozlučně spjat s tím, co se pohybuje. Pohyb je vždycky opravdovým děním, a to co se pohybuje, je samo dění, totiž je to dění v pohybu (na rozdíl od dění pouze tak či onak myšleného). To, co se děje, je událost – a součástí události není nic, co by se nedělo, co by se oné změně, onomu dění vymykalo tím, že by se samo nedělo. Dění není jen něčím na něčem, co se neděje, co není v pohybu, ale je samo tím pohybem.

(Písek, 150825-2.)